1.1. ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЗАСТОСУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗНАНЬ

СТРАХУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ[1]

Вовчак О. Д.

Реферат. Вовчак О. Д. у підручнику «Страхова справа» (Київ: Знання, 2011) розглядає страхування професійної відповідальності як різновид страхування відповідальності, пов'язаний із можливістю пред'явлення особам претензій за наслідки помилок, допущених під час виконання професійних обов'язків, зазначених у страховому полісі. Реферат поєднує анотацію підручника, у якому висвітлено теорію та організацію страхової справи в ринковій економіці, інвестиційну діяльність страховика, умови платоспроможності страхових компаній, проблеми законодавчого регулювання та ліцензування, з витягом із розділу про страхування професійної відповідальності. О. Д. Вовчак визначає трьох обов'язкових учасників цих відносин (страховик, страхувальник і треті особи, тобто вигодонабувачі), об'єкт страхування (майнові інтереси, пов'язані з відшкодуванням шкоди, заподіяної страхувальником фізичній чи юридичній особі під час професійної діяльності) та страховий випадок: помилку страхувальника, що спричинила матеріальні збитки, втрату здоров'я, тілесні ушкодження чи смерть третіх осіб. Названо види такого страхування в Україні (аудитори, оцінювачі, ріелтори, будівельники й архітектори, адвокати, нотаріуси, медичні працівники та інша професійна діяльність), дві групи ризиків, винятки (воєнні ризики, терористичні акти, ядерне, хімічне чи біологічне забруднення, навмисні дії або груба необережність страхувальника) і порядок визначення страхової суми, лімітів відповідальності, франшизи й страхового тарифу. Наведено таблицю базових річних тарифів: залежно від професії та ліміту відповідальності (до 50–500 тис. грн) вони становлять від 0,15 до 1,6 % страхової суми. Договір може також охоплювати як додаткові страхові події упущену вигоду й моральну шкоду в розмірі, визначеному судовим рішенням. Підсумовуючи, О. Д. Вовчак наголошує на потребі затвердити Кабінетом Міністрів України перелік професій з обов'язковим страхуванням професійної відповідальності та правила його здійснення. Для судових експертів реферат цікавий як модель захисту від майнових претензій, пов'язаних із професійними помилками.

Ключові слова: страхування професійної відповідальності, страховик, страхувальник, вигодонабувач, страховий випадок, ліміт відповідальності, франшиза, страховий тариф, обов'язкове страхування, професійна помилка.

Professional Liability Insurance

Vovchak O. D.

Abstract. In the textbook 'Insurance Business' (Kyiv: Znannia, 2011), Vovchak O. D. treats professional liability insurance as a form of liability insurance that covers claims against professionals for the consequences of errors made while performing the duties specified in the policy. The summary combines an overview of the textbook, which deals with the theory and organisation of insurance in a market economy, insurers' investment activity, the solvency and efficiency of insurance companies, and problems of legislative regulation and licensing in Ukraine, with an extract from the chapter on professional liability insurance. The extract identifies the three necessary parties (insurer, policyholder and third-party beneficiaries), the object of insurance (property interests related to compensation

for harm caused by the policyholder in the course of professional activity) and the insured event, namely a professional error resulting in material loss, damage to health, bodily injury or death of third parties. It lists the types of such insurance offered in Ukraine (auditors, valuers, realtors, builders and architects, advocates, notaries, medical workers and other professions), two groups of risks, exclusions (war risks, terrorist acts, nuclear, chemical or biological contamination, intentional acts or gross negligence of the insured) and the rules for setting the sum insured, limits of liability, deductibles and premium rates. A table of basic annual rates shows premiums from 0.15% to 1.6% of the sum insured, depending on the profession and the liability limit (UAH 50,000-500,000). Lost profit and non-pecuniary damage awarded by a court may be covered as additional insured events. The text calls on the Cabinet of Ministers of Ukraine to adopt a list of professions subject to compulsory professional liability insurance and the corresponding rules. For forensic experts, the material offers a model of protection against property claims arising from professional errors.

Keywords: professional liability insurance, insurer, policyholder, beneficiary, insured event, limit of liability, deductible, insurance rate, compulsory insurance, professional error.

Першоджерело: *Вовчак О. Д. Страхування професійної відповідальності. Вовчак О. Д. Страхова справа : підручник. Київ : Знання, 2011. 391 с. + CD-ROM.*[2] *Реферат оприлюднено в журналі 22.07.2018.*

References

1. Vovchak O. D. Strakhuvannia profesiinoi vidpovidalnosti [Professional Liability Insurance] : referat. Sudovo-psykholohichna ekspertyza. Zastosuvannia polihrafa i spetsialnykh znan v yurydychnii praktytsi. 2018. Vol. 3, No. 4 (16). URL: https://expertize-journal.org.ua/inshi-vidi-spetsialnikh-znan/909-strakhuvannya-profesijnoji-vidpovidalnosti-vovchak-o-d-strakhova-sprava-pidruchnik-o-d-vovchak-kijiv-znannya-2011-391-s-cd-rom (onovlena versiia vid 19.06.2021). [in Ukrainian].

2. Vovchak O. D. Strakhuvannia profesiinoi vidpovidalnosti [Professional Liability Insurance]. Vovchak O. D. Strakhova sprava : pidruchnyk. Kyiv : Znannia, 2011. 391 s. + CD-ROM. URL: https://goo.gl/UYSnS9 (data zvernennia: 04.11.2026). [in Ukrainian].